

عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاچا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری

مجید قاسمی*^۱

عباس رضایی^۲

چکیده

تیپ مستقل زرهی نزاچا با آمادگی و بهره‌گیری از تجربیات هشت سال دفاع مقدس باید با شناخت کامل و برنامه‌ریزی آمادگی لازم را در برابر هرگونه تحرک از طرف گروه‌های تکفیری، تارشگری را داشته باشد. هدف این پژوهش، تبیین عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاچا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری می‌باشد. با توجه به ماهیت موضوع، این پژوهش کاربردی، روش انجام آن توصیفی و تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش آمیخته (ترکیبی) انجام شده است. جمع‌آوری اطلاعات به دو روش میدانی و کتابخانه‌ای با استفاده از ابزار اسناد و مدارک، مصاحبه با صاحب‌نظران و پرسشنامه صورت گرفته است. جامعه نمونه این پژوهش ۴۱ نفر از فرماندهان، جانشینان و معاونین تیپ مستقل زرهی نزاچا می‌باشد. پایایی سئوالات پرسشنامه بر اساس فرمول ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. آزمون پژوهش در سطح خطای پنج درصد ($\alpha=5\%$) نشان داد که بین فرماندهی و کنترل و تک هماهنگ‌شده در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی

فرماندهی و کنترل، تک هماهنگ‌شده، گروه‌های تکفیری تارشگری، تیپ مستقل زرهی نزاچا

^۱ - کارشناسی ارشد مدیریت دفاعی دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

^۲ - عضو هیئت علمی دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا

مقدمه

در چند سال اخیر کشورهای غرب آسیا به عنوان دغدغه جهان به شمار رفته و تحولات آن به گونه‌ای مؤثر، تمامی جهان را تحت تأثیر قرار داده است. از جمله جریان‌هایی که در دهه اخیر نقش بسیاری در منطقه ایفا کرده و هر روز نیز بر دامنه نفوذ آن در منطقه افزوده می‌شود، جریان گروه‌های تکفیری، تارشگری^۱ است. جریان‌های یاد شده در جهان اسلام از ابتدای پیدایش، در جهت احیای خلافت اسلامی در پهنه جهان اسلام وجود داشته‌اند. لذا اقدامات تروریستی این گروه‌ها در کشورهای مسلمان عراق و سوریه و آنچه از سوی این جریان‌ها به منصفه ظهور می‌رسد و حمایت‌های رسمی و غیررسمی کشورهای عرب منطقه از این جریان‌ها یکی از بزرگترین چالش‌های دنیای اسلام است که منطقه غرب آسیا را وارد مرحله جدید و سرنوشت‌سازی کرده است (سمیعی‌اصفهانی، ۱۳۹۴: ۱۹۹).

در سال‌های پس از جنگ تحمیلی و با توجه به تهدیدات پیش‌رو در حوزه ناهم‌تراز و جنگ غیرکلاسیک تحقیقات گسترده‌ای انجام شده و با انجام طرح‌های مختلف، آمادگی خوبی جهت مقابله با نیروهای غیرکلاسیک اخذ نموده و اکنون نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با آمادگی و بهره‌گیری از تجربیات هشت سال دفاع مقدس باید با شناخت کامل و برنامه‌ریزی، آمادگی لازم را در برابر هر گونه تحرک از طرف گروه‌های تکفیری، تارشگری را داشته باشند. یگان‌های زرهی که در دوران دفاع مقدس همواره به عنوان مشت آهنین فرماندهان بوده‌اند و تجربه هشت سال دفاع مقدس را در کارنامه خود دارند بعلاوه داشتن مقدرات و قابلیت‌هایی از جمله تحرک، ارتباط قوی، حجم آتش وسیع، مقاومت زره در مقابل تک‌های شیمیایی و ترکش‌های ناشی از انفجار گلوله می‌توانند عامل تعیین‌کننده‌ای در پیروزی‌ها باشند. لذا محقق سعی دارد که در پژوهش خود به بررسی عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاجا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری پرداخته و راه‌کارهای مناسب را جهت عملکرد مطلوب تیپ مستقل زرهی در نبرد با گروه‌های تکفیری، تارشگری ارائه نماید.

بیان مسئله

منطقه غرب آسیا در سال‌های اخیر متأثر از فضای بسیار پیچیده‌ای بوده است که حضور بازیگران متعدد منطقه‌ای، فرمانطقه‌ای و نیز گروه‌های فروملی و کنش‌های آنان موجب این پیچیدگی گردیده است. آنچه مسلم است این است که این منطقه در آینده‌ی نزدیک شاهد

^۱ - تروریستی

ثبات و آرامش نخواهد بود و به دلایل مختلف تحولات جدیدی در آن رقم خواهد خورد. گروه‌های تکفیری، تارشگری که برآمده از نقشه‌ها و توطئه‌های استکبار در منطقه هستند، طی سال‌های پیش‌رو به عنوان ابزاری در دست قدرت‌های سلطه‌جو، به شکل تهدیدی برای جمهوری اسلامی ایران باقی خواهند ماند. تهدیدی که باید همواره زیر نظر گرفته شود و حرکات کنونی آن رصد و تحرکات آینده آن پیش‌بینی شود تا از غافلگیری جمهوری اسلامی ایران در مقابل آنان در کلیه سطوح راهبردی تا تاکتیکی جلوگیری گردد.

در شرایط کنونی، نه تنها احتمال نزدیک شدن و حتی تجاوز گروه‌های تکفیری، تارشگری به مرزهای جمهوری اسلامی ایران را نمی‌توان از نظر دور داشت، بلکه به دلایل گوناگون این رویداد چندان بعید نیز به نظر نمی‌رسد. برخی از دلایل این ادعا تهدیدات همیشگی علیه کشور جمهوری اسلامی ایران، حمایت گسترده کشورهای فرامنطقه‌ای و استکبار جهانی از این گروه‌ها، دشمنی ایدئولوژیک این گروه‌ها با مکتب مترقی شیعه‌ی حاکم در ایران و هم‌سویی اهداف و راهبردهای این گروه‌ها با رژیم اشغالگر صهیونیستی است. این اتفاق در عراق با غافلگیری نیروهای دفاعی و امنیتی دولت همراه بود. عواقب و آسیب‌های آن هم به عراق و سوریه ختم نمی‌شود، بلکه امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران را به مخاطره می‌اندازد. عقب‌نشینی نیروهای تکفیری- تارشگری در حوزه سیاسی و نظامی در سوریه و عراق آن‌ها را به سمت کشورهای دیگر کشانده است تا شکست خود را در سوریه و عراق جبران نمایند. این موضوع سبب گردیده که آن‌ها بیشتر از گذشته سودای تجاوز به فضاهای جغرافیایی پیرامون را در سر پیروانند.

نیروهای تکفیری، تارشگری در تحرکات نظامی خود دارای شیوه‌ای منحصر به فرد در سیستم فرماندهی و کنترل هستند، کنترل متمرکز و اجرای غیرمتمرکز، غافلگیری، تحرک و شوک از تاکتیک‌های تهاجمی گروه‌های تکفیری، تارشگری در منطقه هستند. یورش‌های سریع از طریق شبکه جاده‌ای انجام می‌شود. امتیاز تحرک و غافل‌گیری این گروه را قادر ساخته تا در عملیات‌های آفندی بیش از وزن خود ظاهر شود.

با توجه به سبک جنگیدن نیروهای تکفیری- تارشگری در کشور عراق و سوریه و عدم توانایی کامل دولت عراق در کنترل آنان، این گروه‌ها همواره یک تهدید برای کشور ما به شمار می‌آیند. بنابراین، با توجه به این که در قانون اساسی تصریح شده است که ارتش جمهوری اسلامی ایران پاسداری از استقلال و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی کشور را بر عهده دارد، همه‌ی یگان‌های آجا و به‌ویژه نزاجا مکلف به مقابله با این تجاوز احتمالی باشند. تیپ‌های مستقل

زرهی نزاچا نیز بخشی از نیروهای نظامی هستند که بایستی بتوانند این مأموریت را به نحو احسن انجام دهند.

به این سبب، محقق این دغدغه را دارد که عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاچا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری چگونه باید باشد؟ پژوهشگر به دنبال آن است که در یابد چگونه می‌توان در حوزه فرماندهی و کنترل و تک هماهنگ‌شده با گروه‌های تکفیری، تارشگری مقابله نمود تا در صورت تجاوز به خاک مقدس کشورمان، بتوان با تحمل کم‌ترین تلفات و هزینه در همه ابعاد با آنان مقابله نمود. بدیهی است چنانچه بتوانیم روش مقابله با آنان را به خوبی تبیین نماییم، احتمال غافلگیری نیروهای خودی کاهش یافته و می‌توان ضمن درهم شکستن دشمن، ابتکار عمل را در دست گرفت. هدف کلی از انجام این پژوهش، تبیین عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاچا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری می‌باشد. و محقق تلاش می‌کند این فرض کلی را که، به نظر می‌رسد اجرای عملیات کلاسیک باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد. اثبات کند در این رابطه فرضهای خردتری نیز به شرح زیر مد نظر محقق می‌باشد

۱. به نظر می‌رسد اجرای فرماندهی و کنترل باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.
۲. به نظر می‌رسد اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.

اهمیت و ضرورت تحقیق

بدون تردید تروریست در شرایط کنونی مهمترین خطر امنیتی برای جهان اسلام و کل بشریت محسوب می‌شود که در راستای راهبرد همیشگی استعمار مبنی بر ایجاد تفرقه میان کشورهای اسلامی گسترش یافته است. گروه‌های تکفیری، تارشگری که به ویژه در بحران سوریه و عراق از حمایت‌های ملی و تسلیحاتی برخی از کشورهای ثروتمند عربی و برخی از کشورهای فرمانطقه‌ای برخوردار شده‌اند، امروزه به خطری مهم برای تمامیت ارضی و شهروندان کشورهای اسلامی تبدیل شده‌اند. کشور جمهوری اسلامی ایران به علت موقعیت سیاسی و استراتژیک خاص خود در جهان و منطقه، منابع زیرزمینی فراوان ذخایر نفت و گاز و نیز از همه مهمتر حکومت مستقل و آزاد، بیش از پیش در معرض تهدید دشمنان قرار دارد. از سوی دیگر ظهور گروه‌های تکفیری، تارشگری در منطقه غرب آسیا و ایجاد ناامنی، میزان تهدید و آسیب‌پذیری

مرزهای جغرافیایی کشورمان را دو چندان نموده است. لذا نیروهای مسلح باید در این راستا در جهت دفاع از کیان جمهوری اسلامی، خود را با فن‌آوری روز مجهز نموده و در نوع و شیوه تاکتیک‌های خود تجدید نظر نماید، زیرا به خوبی می‌دانیم که از نظر قدرت رزمی و جنگ کلاسیک گروه‌های تکفیری، تارشگری یارای مقابله با ما را ندارند لذا با تغییر در شیوه به‌کارگیری نیروهای خود و با توجه به اینکه این گروه‌ها به صورت نامنظم عمل می‌کنند و همچنین تجهیز شدن این گروه‌ها به سلاح‌های پیشرفته بایستی تاکتیک‌های خاصی در مقابله با آن‌ها اتخاذ کنیم همچنین با تلفیق تجربیات صاحب نظران و کارشناسان این تحقیق می‌تواند نقطه عطفی در یافتن شیوه‌های نو و تاکتیک‌های نوین جهت بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی نزاجا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری باشد. نیروهای مسلح ج.ا.ا با توجه به قابلیت‌هایی که دارند سرنوشت‌ساز بوده و نقش حساسی را ایفا می‌نمایند. بر این مبنا استفاده از یگان‌های زرهی به عنوان بخش عمده‌ای از توان رزمی و قدرت تدافعی، در جهت ایجاد بازدارندگی مؤثر، در برابر این گروه‌ها در این زمان بسیار ضروری به نظر می‌رسد. علاوه بر عوامل فوق به علت کمبود نشریات، کتب، آیین‌نامه‌های غنی در خصوص بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری و وجود مشکلات عدیده و جدی فرا روی فرماندهان یگان‌های زرهی، تحقیق درباره بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری در زمینه عملیات کلاسیک اندوخته‌های عملی و تجربیات گرانقدر کارشناسان و صاحب‌نظران ضروری به‌نظر می‌رسد. و فعالیت‌های مورد نظر محقق نیز در همین راستا می‌باشد.

روش‌شناسی پژوهش

با توجه به این‌که نتایج حاصل از تحقیق، مورد استفاده تیپ مستقل زرهی نزاجا قرار خواهد گرفت، لذا نوع تحقیق کاربردی است. روش پژوهش توصیفی با رویکرد کمی و کیفی (آمیخته) می‌باشد. در این تحقیق محقق به دنبال چگونگی اجرای عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی نزاجا در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری می‌باشد. برای انجام این پژوهش، جمع‌آوری اطلاعات به دو روش میدانی و کتابخانه‌ای صورت گرفته است. برای این کار، اطلاعات موردنیاز از طریق جستجوی کتابخانه‌ای، اینترنتی و بانک‌های اطلاعات داخلی و خارجی به‌دست‌آمده است. در روش میدانی نیز عمده اطلاعات از طریق پرسشنامه توسط محقق تهیه و مشتمل بر ۲۳ سؤال است که دارای ۴ سؤال شناسایی و ۱۹ سؤال که دو مؤلفه فرماندهی و کنترل و تک

هماهنگ شده را مورد بررسی قرار می‌دهد. پرسشنامه‌ها بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت^۱ و مقیاس فاصله‌ای اندازه‌گیری گردیده و چگونگی اجرای عملیات کلاسیک را به صورت تجزیه و تحلیل توصیفی اطلاعات انجام گردیده، تنظیم شده است. پایایی بدست آمده بر اساس فرمول ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ۰/۸۷ می‌باشد. به منظور اطمینان از روایی پرسشنامه، تعدادی از اساتید و صاحب‌نظران متخصص، آگاه و مجرب و دارای سابقه خدمت در نزاجا را دارند انتخاب شدند و پرسشنامه مقدماتی با توجه به نظرات و پیشنهادات آنان آماده شد. پس از بازبینی دقیق پیشنهادات ارائه شده که در راستای افزایش روایی و پایایی پرسشنامه بود، پرسشنامه نهایی تنظیم و به تیپ مستقل زرهی نزاجا ارسال شد. در انتها جهت نشان دادن هم‌پوشانی داده‌های حاصل از منابع، تحلیل نهایی انجام گردیده. جامعه آماری تحقیق، کلیه فرماندهان، جانشینان، معاونین تیپ مستقل زرهی نزاجا می‌باشد. از آنجا که این تحقیق در سطح تیپ مستقل زرهی نزاجا صورت می‌پذیرد لذا به جهت محرمانه بودن آمار کارکنان ضریبی تعیین شده، که پس از احتساب ضریب مربوطه جامعه آماری ۱۰۰ نفر در نظر گرفته شده است. که با استفاده از فرمول کوکران حجم جامعه نمونه محاسبه گردید. روش نمونه‌گیری به صورت تصادفی طبقاتی متناسب و تعداد نمونه‌ها از طریق محاسبات زیر تعیین می‌شود.

جدول شماره ۱) جامعه آماری پژوهش

متغیرها جامعه	فرماندهان تیپ مستقل زرهی نزاجا	جانشینان تیپ مستقل زرهی نزاجا	معاونین تیپ مستقل زرهی نزاجا	جمع کل
جامعه آماری	۲۰	۳۰	۵۰	۱۰۰
جامعه نمونه	۸	۱۲	۲۱	۴۱

$$\text{جمع کل} = 20 + 30 + 50 = 100$$

$$\text{ضریب نمونه} = \frac{n}{N}$$

$$\text{ضریب نمونه} = \frac{41}{100} = 0.41$$

$$\text{تعداد فرماندهان تیپ مستقل زرهی نزاجا} = 20 \times 0.41 = 8$$

$$\text{تعداد جانشینان تیپ مستقل زرهی نزاجا} = 30 \times 0.41 = 12$$

$$\text{تعداد معاونین تیپ مستقل زرهی نزاجا} = 50 \times 0.41 = 21$$

^۱. Likert

$$n = \frac{NZ^2 \frac{\alpha}{2} \times \sigma_x^2}{d^2(N-1) + (Z^2 \frac{\alpha}{2} \times \sigma_x^2)} = \frac{100(1.96)^2(3.74)}{(100-1)(0.2)^2 + (1.96)^2(3.74)} = 41$$

Z با ضریب اطمینان ۹۸٪ محاسبه شده و واریانس جامعه آماری از روی تحقیق انجام گرفته شده ۳/۷۴ تعیین شده است. D ضریبی است که محقق می‌تواند بین ۰/۲ تا ۰/۵ جهت انتخاب جامعه آماری مناسب در نظر بگیرد. که در این تحقیق محقق ۰/۲ را در نظر گرفته است.

مبانی نظری

عملیات کلاسیک

امروزه تاکتیک‌های نظامی در تمام سطوح فرماندهی از یک فرد و گروه تا کل نیروهای مسلح را شامل می‌شوند. در واقع یگان‌هایی که در جنگ استفاده می‌شدند انعکاسی از تاکتیک‌های هم‌عصرشان بوده‌اند و اندازه و ترکیب آن‌ها نیز به نسبت تغییر کرده‌است (معین وزیری، ۱۳۷۹: ۲۷). تاکتیک را به این صورت تعریف شده‌است: به‌کارگیری یگان‌ها در نبرد، آرایش و مانور منظم یگان‌ها در مقابل یکدیگر و یا در مقابل دشمن به منظور بهره‌برداری از حداکثر توان آن‌ها، تاکتیک شامل آرایش و مانور منظم یگان‌ها در مقابل یکدیگر، عوارض زمین و دشمن به منظور تبدیل نیروی بالقوه نبرد به درگیری‌ها و نبردهای فاتحانه‌است. تاکتیک‌های نظامی را می‌توان هم جزو علم دانست و هم هنر (معین وزیری، ۱۳۷۹: ۲۸).

عملیات یگان‌های زرهی

این نوع جنگ اکثراً توسط سازمان‌های نامنظم و شبه‌نظامی اجرا می‌گردد. جنگ چریکی از عملیات رزمی مداومی که در قلمرو دشمن اجرا و پشتیبانی گردیده و در آن تاکتیک‌های غافل‌گیری، عملیات شدید و مختصر، و جنگ و گریز به کار برده می‌شود تشکیل می‌گردد. این عملیات ممکن است به میزان متفاوتی توسط یک منبع خارجی نیز پشتیبانی شده باشد (عملیات زرهی، ۱۳۸۵: ۱۵۰).

عملیات تأمین داخلی

این عملیات شامل پشتیبانی پلیس و سایر سازمان‌های اصولاً غیرنظامی کشور کمک‌گیرنده در مسئولیت‌های آنان برای حفظ حالت قانونی، ممانعت از اعمالی بر علیه منابع، صنایع و موسسات کشور کمک‌گیرنده، و حفاظت جان و مال این کشور در صورت میهنی و با کاربرد تمام امکانات، در صلح و جنگ، غیر از دفاع نظامی می‌باشد (عملیات زرهی، ۱۳۸۵: ۱۵۰).

عملیات کمک مستشاری

این کمک شامل فراهم نمودن تیم‌های آموزشی متحرک تخصصی برای آموزش دادن نیروهای منظم یا شبه نظامی در رسته یا موضوعات رسته‌ای می‌باشد (ابراهیمی، ۱۳۹۲: ۳۴).

عملیات اطلاعاتی

عملیات اطلاعاتی نه تنها شامل اطلاعات رزمی معمولی بوده بلکه به عملیات اجتماعی غیر نظامی، نظامی، اقتصادی، سیاسی، روانی، و سایر فعالیت‌های اطلاعاتی کشور کمک گیرنده نیز توسعه می‌یابد (عملیات زرهی، ۱۳۵۰: ۱۵۰).

طرح ریزی عملیات تاکتیکی بر علیه نیروهای شورشی

- ۱- اکثر عملیات چریکی از عملیات یگان کوچک تشکیل می‌گردند.
- ۲- عملیات تاکتیکی بطور کلی تعرض بوده و پس از آغاز شدن مداوم خواهند بود.
- ۳- عملیات تاکتیکی بمنظور کاستن قدرت گروه‌های مسلح و برای بهره برداری از ضعف آنان اختصاص داده می‌شوند (دمشقی، ۱۳۹۳: ۴۹۳).

عملیات

عملیات بر علیه نیروهای شورشی ممکن است که در هر منطقه جغرافیایی در دنیا لازم به اجرا باشد. بنابراین یگان‌های زرهی بایستی با منطقه توجیه باشند تا بتوانند از عهده شرایط متغیر زمین و فنون مخصوص لازم برای جنگ برآیند. بطور کلی در این عملیات از نیروهایی باتحرک زیاد، گردان‌های مختلط و تیم‌های مرکب از رسته‌ها که قادر به پیدا کردن، ثابت نمودن، جنگیدن و منهدم کردن نیروهای اغفال کننده دشمن باشند حداکثر استفاده حاصل می‌شود (فرمانیان، ۱۳۹۳: ۴۹۹).

راه‌های مقابله با تروریسم

- ۱- دولت: سلاح اساسی برای مبارزه با تروریست‌های سازمان یافته چون گروه‌های تروریستی القاعده و داعش، عملیات بر ضد آنهاست و سه گروه هدف وجود دارد که دولت باید نسبت به آنها حساس باشد. جامعه، شورشیان و بازیگران خارجی.

۲- نیروی نظامی: یک نیروی نظامی در برنامه عملیاتی علیه تروریسم سازمان یافته شش عملیات عمده اطلاعاتی، عملیات روانی، عملیات غیر جنگی، کنترل منابع و مردم، عملیات تاکتیکی و مشاوره را در دستور کار قرار می‌دهند (بی نا، ۱۳۹۴: ۵۹).

مفاهیم عملیاتی جنگ با تروریسم

۱- ابتکار عمل: با برخورداری از ابتکار عمل و حرکت رو به جلو و تهاجمی بودن افراد زیر دست به طور مستقل و در چارچوب طرح کلی وارد عمل می‌شوند (دستور رزمی مقابله با تروریسم و شورش، ۱۳۹۴: ۶۰).

۲- عمق: نبرد در عمق برای در هم گسیختن، به تأخیر انداختن و نابود کردن نیروهای تروریست در مناطق مهم طراحی می‌شود.

۳- چالاکی: یک فرمانده خوب، مبتکر و منعطف است و خود را با شرایط مختلف هماهنگ می‌کند. پویایی و تحریک، چالاکی نیروی درگیر عملیات ضد تروریست را بالا می‌برد. هم زمانی اقدامات: عملیات‌های تاکتیکی و غیر تاکتیکی، نظامی و غیر نظامی باید هماهنگ باشند و از یکدیگر حمایت کنند. به علاوه عملیات‌ها باید با سیاست‌ها و اهداف اساسی کشور همسو شوند (دستور رزمی مقابله با تروریسم و شورش، ۱۳۹۴: ۶۰).

اصول عملیاتی

۱- اطلاعات: اطلاعات تاکتیکی کلید شکست تروریسم می‌باشد. اطلاعات آگاهی لازم را در مواردی چون مکان، فعالیت‌ها، نقاط ضعف و قوت به فرمانده می‌دهد. بدون منابع اطلاعاتی، شانس موفقیت خصوصاً در عملیات تهاجمی محدود است.

۲- وضعیت تاکتیکی: یگان عملیات ضد تروریسم به شرایط تاکتیکی وابسته است. واحدهای این یگان برای مقابله با تروریسم سازماندهی شده و بکار گرفته می‌شوند. یگان عملیات مستقلی مانند گشت و کمین را به صورت متمرکز انجام می‌دهند. این امر آن‌ها را قادر می‌سازد تا مناطق بیشتری را به طور همزمان تحت پوشش قرار دهند (دستور رزمی مقابله با تروریسم و شورش، ۱۳۹۴: ۶۸).

۳- انعطاف‌پذیری: یگان‌ها باید منعطف باشند و توانایی سازگاری سریع با تغییرات تاکتیکی را داشته باشند. طبیعت جنگ با تروریسم یگان‌ها را ملزم به توانمندی در تغییر سریع از واحدهای بزرگ به واحدهای کوچک و برعکس می‌کند تا کارایی خود را در عوارض حساس زمین و عملیات‌های تهاجمی و تدافعی حفظ کنند.

۴- تحرک: یگان‌ها باید دارای تحرکی بیشتر از تروریست داشته باشند تا بتوانند با آنها مقابله کنند. تروریست‌ها معمولاً در مناطقی عملیات انجام می‌دهند که مناسب پیشروی پر سرعت نیست. زمانی که تروریست‌ها با سریع‌ترین وسیله حمل و نقل و با سرعت بالا از یک مکان به مکان دیگری منتقل می‌شوند قادر خواهند بود از عوارض زمین و برتری تحرکی خود به نحو احسن استفاده کنند (دستور رزمی مقابله با تروریسم و شورش، ۱۳۹۴: ۶۸).

روش جنگ و دکترین تاکتیکی گروهک (تکفیری) داعش در مراحل مختلف عملیاتی:

تاکتیک‌های قبل از عملیات

- ✓ انجام عملیات اطلاعات و شناسایی دقیق قبل از هرگونه اقدام تاکتیکی
- ✓ هماهنگی قبلی با شیوخ و سران عشیره مناطق مورد تهاجم
- ✓ شروع تهاجم با عملیات روانی با استفاده از (مأذنه‌های مساجد، اس ام اس، وایبر و.... فیلم‌ها)

- ✓ اتکا اطلاعاتی و عملیاتی به هسته‌های بومی و استقرار پنهان
- ✓ ایجاد ساختار سلسه مراتبی در مناطق آسیب پذیر اهل سنت.
- ✓ بهره‌گیری از عناصر نفوذی در دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی، انتظامی و نظامی
- ✓ بهره‌گیری بهینه از سیستم‌های رسانه‌ای در فضای مجازی به منظور تسهیل ارتباطات میدانی

- ✓ بهره‌گیری از پوشش خبرنگار به منظور جمع‌آوری‌های میدانی قبل از عملیات
- ✓ بهره‌گیری از پوشش معمولی، نظامی و انتظامی
- ✓ جذب و استخدام عناصر آسیب پذیر در دستگاه‌های نظامی و انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی
- ✓ بهره‌گیری از فضای ارباب و وحشت برای از بین بردن روحیه مقاومت مردم و نیروها.
- ✓ ایجاد هماهنگی و همسویی با جریان‌ات اپوزیسیون مخالف، معاند و غیر همسو).
- ✓ تمرکز عملیاتی بر مراکز حیاتی (منابع آب وانرژی، مراکز صنعتی) (پورحسن، ۱۳۹۳: ۴۴).

تاکتیک‌های حین عملیات

- ✓ تمرکز تهاجم به شهرهای بزرگ (پایتخت، مرکز استان‌ها)
- ✓ بهره‌گیری از عناصر نفوذی در دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی، انتظامی و نظامی
- ✓ ورود به شهرها از چند معبر (حد اقل دو معبر اصلی به صورت همزمان).
- ✓ تمرکز عملیات در مناطق آسیب‌پذیر.

- ✓ پرهیز از درگیری مستقیم و توجه خاص به محاصره سازی نیروهای حریف.
- ✓ استفاده مؤثر از تجهیزات سبک و نیمه سنگین در اختیار.
- ✓ استمرار فعالیت اطلاعاتی و عملیاتی هسته‌های بومی و استقرار پنهان در حین عملیات.
- ✓ شروع همزمان عملیات تهاجمی گروهک و عناصر نفوذی از خارج و داخل هدف.
- ✓ به کار گیری گسترده از خودروهای شاسی بلند حامل سلاحها و تجهیزات نیمه سنگین.
- ✓ برقراری تأمین جاده‌های مواصلاتی مورد استفاده در عملیات بوسیله عوامل محلی که از قبل آماده شده‌اند.
- ✓ استفاده از تجهیزات ارتباطی برد کوتاه برای برقراری ارتباط در صحنه درگیری.
- ✓ اتکای حداقلی به آتش‌های پشتیبانی سلاحهای منحنی زن.
- ✓ حداکثر استفاده از تک تیر اندازها و نیروهای ویژه برای وارد کردن تلفات به نیروهای حریف..
- ✓ بهره گیری از یگان‌های متحرک خود اتکاء.
- ✓ تشکیل گروه‌ها و تیم‌های کوچک عملیاتی به استعداد ۲۲ نفره و ۱۱ نفره.
- ✓ تشکیل پایگاه‌های متعدد عملیاتی در میدان نبرد.
- ✓ پرهیز از درگیری در مناطق با مقاومت بالا (پورحسن، ۱۳۹۳: ۴۴).

تاکتیک‌های بعد عملیات

- ✓ ایجاد ساختار سلسه مراتبی در مناطق آسیب پذیر اهل سنت
- ✓ بهره‌گیری از استفاده عناصر نفوذی محلی
- ✓ بهره‌گیری از عناصر نفوذی در دستگاه‌های اطلاعاتی، امنیتی، انتظامی و نظامی
- ✓ عدم استقرار در مواضع قاطع پدافندی (استقرار در پرده پوشی با استعداد ۷ تا ۳ نفر در موضع)
- ✓ بهره‌گیری بهینه از سیستم‌های رسانه‌ای در فضای مجازی به منظور تسهیل ارتباطات میدانی
- ✓ خرج گذاری وسیع در مناطق عملیاتی و محورهای منتهی به هدف به منظور زمین گیر ساختن مدافعین.
- ✓ استقرار تک تیر اندازان در موضع مشرف برای تثبیت هدف اشغالی
- ✓ بهره‌گیری از تونل به منظور اقدامات تدافعی و تهاجمی
- ✓ شنود گسترده مکالمات یگان‌های نظامی، انتظامی و امنیتی

✓ استفاده گسترده از فضای مجازی برای تضعیف نیروی مدافع (پورحسن، ۱۳۹۳: ۴۴).

تیپ مستقل زرهی

یک سازمان اداری و تاکتیکی است در این تیپ عناصر رزمی، پشتیبانی رزمی، پشتیبانی خدمات رزمی مطابق جدول سازمان و تجهیزات وجود دارند و اقدامات خاصی را در نبردها انجام می‌دهند (رستمی، ۱۳۸۶: ۹۰).

مأموریت تیپ مستقل زرهی

نزدیک شدن به دشمن با استفاده از آتش و مانور به منظور انهدام یا دستگیری او یا دفع هجوم دشمن بوسیله آتش رزم نزدیک و اجرای پاتک (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۹۵).

مشخصات یگان‌های زرهی

حفاظت زرهی: حفاظت زرهی به وسیله خودروهایی شنیدار فراهم می‌شود. بدنه مقاوم و فولادی تانک‌ها باعث می‌شود که نفرات داخل تانک‌ها از نظر ترکش خمپاره‌ها و گلوله سلاح‌های سبک احساس امنیت نمایند.

قدرت آتش: توپ و تیربار تانک‌ها و بعضی از تانک‌ها که مجهز به موشک‌های ادواتی هستند باعث می‌شود که قدرت آتش برای این ادوات ایجاد نمایند (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۲۱).

عمل ضربت: استفاده از جنگ‌افزارهای تانک و صدای غرش تانک‌ها علاوه بر این که ضربت مناسب را به هدف مشخص شده وارد می‌نماید ضربت شدیدی به روحیه و روان نفرات دشمن وارد می‌نماید. عمل ضربت علاوه بر قدرت تخریبی که بر روی نفرات پیاده خودی، قوت قلب محسوب می‌شود.

تحرك: قدرت موتور تانک‌ها و حرکت آن‌ها و همچنین شعاع عمل آنها باعث تحرك این ادوات محسوب می‌شود و در صورت سالم بودن این ادوات نیازی به کشش و نیروی محرکه کمکی نیست. (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۳۲).

مخابرات عالی: به علت داشتن سیستم ارتباط داخلی و خارجی این ادوات کلیه خدمه‌ها می‌توانند با همدیگر در ارتباط باشند و همچنین هر ادواتی با ادوات دیگر و رده‌ی بالاتر از خود می‌تواند در ارتباط باشد.

قابلیت انعطاف: تحرک این ادوات و زمینی بودن همه آنها و جواب‌گویی به همه خواسته‌های فرماندهی درده‌های مختلف اجرای این ادوات را قادر می‌سازند که در یک منطقه وسیع عمل نموده و با هر نوع وضعیتی خود را به سهولت تطبیق داده و صورت بندی مناسب را اتخاذ نمایند (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۴۲)

مأموریت‌های یگان‌های زرهی

- ✓ نفوذ عمیق در جبهه دشمن و احاطه وسیع.
- ✓ بهره‌برداری از موفقیت.
- ✓ عملیات تدافعی
- ✓ شناسایی و تأمین
- ✓ انهدام آرایشات زرهی دشمن.
- ✓ پشتیبانی نزدیک پیاده.
- ✓ شرکت در عملیات صرفه‌جویی در قوا. (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۵۴)

مقدورات یگان‌های زرهی

- ✓ قابلیت مانور و اجرای آتش قوی با حفاظت زرهی در میدان نبرد.
- ✓ قدرت حرکت سریع از یک منطقه به منطقه دیگر.
- ✓ اجرای تک با پاتک زیر آتش دشمن.
- ✓ انهدام نیروی زرهی دشمن با آتش.
- ✓ قدرت تمرکز و تفرقه سریع.
- ✓ قدرت مقاومت قابل ملاحظه در مقابل اثرات اتمی.
- ✓ قدرت درگیری و قطع درگیری سریع با دشمن.
- ✓ قدرت اجرای تک‌های سنگین به مواضع دشمن (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۶۵).

محدودیت‌های یگان‌های زرهی

- ✓ سنگینی وزن
- ✓ تشکیل دادن هدف بزرگ.
- ✓ محدودیت دید.
- ✓ عدم تحرک در زمین‌های خیلی ذوعارضه.

✓ احتیاج به پشتیبانی نزدیک.

✓ اشکال تدارکات، نگهداری و اخراجات (دانستنی‌های زرهی، ۱۳۷۸: ۱۶۸).

یافته‌های پژوهش

الف) یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل کمی فرضیه‌های تحقیق (پرسشنامه):

در بیان یافته‌های مربوط به فرضیه‌های پژوهش؛ ابتدا به اثبات فرضیه اول پژوهش پرداخته می‌شود؛ در این فرضیه اجرای فرماندهی و کنترل باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد، پرداخته شده است. به همین منظور فرضیه صفر آماری (H_0) عدم وجود رابطه بین این دو متغیر و فرضیه مقابل آماری (H_1) وجود رابطه بین دو متغیر را بررسی می‌نماید. ماحصل نظرخواهی در خصوص اجرای فرماندهی و کنترل تیپ مستقل زرهی باعث بکارگیری تاکتیکی این یگان‌ها برای مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری طی ۶ سؤال به‌دست آمده، که برای توصیف این متغیر، نمره‌های آن به پنج گزینه خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد تقسیم‌بندی گردیده است.

گام یکم: تدوین فرضیه‌ها

H_0 : اجرای فرماندهی و کنترل باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری نخواهد شد.

H_1 : اجرای فرماندهی و کنترل باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.

گام دوم: محاسبه آماره آزمون

$$x^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(Fo_i - Fe_i)^2}{Fe_i} = 31/07$$

گام سوم: محاسبه آماره بحرانی

$$x_{\alpha, df}^2 = x_{0.05, 4}^2 = 9/49$$

$$df = (r - 1)(c - 1) = (2 - 1)(5 - 1) = 4$$

گام چهارم: قضاوت (تصمیم‌گیری)

با توجه به مقدار بحرانی و مقدار آماره آزمون به‌دست‌آمده در بالا، از آنجاکه آماره آزمون با درجه آزادی ۴ و سطح معنی‌دار ۵٪ در ناحیه H_1 قرار می‌گیرد و از مقدار بحرانی جدول بزرگ‌تر است، لذا فرضیه صفر رد و فرضیه ادعا تأیید می‌گردد، بنابراین اجرای فرماندهی و کنترل باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.

چون X^2 نشان دهنده آن است که بین دو صفت متغیر همبستگی وجود دارد برای محاسبه شدت آن (ضریب توافقی) از فرمول زیر استفاده می‌شود:

$$C = \sqrt{\frac{x^2}{x^2 + n}} = \sqrt{\frac{31.07}{31.07 + 41}} = \sqrt{0/440} = 0/66$$

یعنی شدت ضریب همبستگی (ضریب توافقی) بین اجرای فرماندهی و کنترل برای مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری به میزان ۰/۶۶ بوده است؛ بنابراین این دو متغیر از یکدیگر مستقل نبوده و بر همدیگر تأثیرگذار می‌باشند.

در ادامه به بررسی و اثبات فرضیه دوم پژوهش پرداخته می‌شود؛ در این فرضیه اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری پرداخته شده است. به همین منظور فرضیه صفر آماری (H_0) عدم وجود رابطه بین این دو متغیر و فرضیه مقابل آماری (H_1) وجود رابطه بین دو متغیر را بررسی می‌نماید. محصل نظرخواهی در خصوص اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری طی ۶ سؤال به‌دست‌آمده، که برای توصیف این متغیر، نمره‌های آن به پنج گزینه خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد تقسیم‌بندی گردیده است.

گام یکم: تدوین فرضیه‌ها

H_0 : به نظر می‌رسد اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری نخواهد شد.

H_1 : به نظر می‌رسد اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.

گام دوم: محاسبه آماره آزمون

$$x^2 = \sum_{i=1}^k \frac{(Fo_i - Fe_i)^2}{Fe_i} = 45.93$$

گام سوم: محاسبه آماره بحرانی

$$x_{\alpha,df}^2 = x_{0.05,4}^2 = 9/49$$

$$df = (r - 1)(c - 1) = (2 - 1)(5 - 1) = 4$$

گام چهارم: قضاوت (تصمیم‌گیری)

با توجه به مقدار بحرانی و مقدار آماره آزمون به‌دست‌آمده در بالا، از آنجاکه آماره آزمون با درجه آزادی ۴ و سطح معنی‌دار ۰.۰۵٪ در ناحیه H_1 قرار می‌گیرد و از مقدار بحرانی جدول بزرگ‌تر

است، لذا فرضیه صفر رد و فرضیه ادعا تأیید می‌گردد، بنابراین اجرای تک هماهنگ‌شده باعث بکارگیری تاکتیکی تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد. چون X^2 نشان دهنده آن است که بین دو صفت متغیر همبستگی وجود دارد برای محاسبه شدت آن (ضریب توافقی) از فرمول زیر استفاده می‌شود:

$$C = \frac{x^2}{\sqrt{x^2 + n}} = \frac{45.93}{\sqrt{45.93 + 41}} = \sqrt{0/528} = 0/72$$

یعنی شدت ضریب همبستگی (ضریب توافقی) بین اجرای تک هماهنگ‌شده برای مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری به میزان ۰/۷۲ بوده است؛ بنابراین این دو متغیر از یکدیگر مستقل نبوده و بر همدیگر تأثیرگذار می‌باشند.

ب) یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل کیفی اهداف اجرایی تحقیق (مطالعه اسناد و مدارک و مصاحبه با صاحب‌نظران)

در رابطه با چگونگی اجرای عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری صاحب‌نظران اذعان داشته‌اند که لازمه هر گونه اقدام یا عملیات نظامی اعمال فرماندهی بر آن است دسترسی و دستیابی و استفاده از ارتباطات متنوع، هدایت عملیات از نزدیک، استفاده از عوامل کنترلی، استفاده از آتش‌های سازمانی و غیرسازمانی و کمین‌های آتشباری و ثبت تیر روی محل‌های احتمالی تجمع آنان، اجرای عملیات کلاسیک بایستی با تاکتیک‌های نامنظم تلفیق شوند، ذکر چندین مورد ضروری به نظر می‌رسد:

۱- محاصره سریع گروه‌های مسلح با استفاده از سرعت بالای تانک‌ها و عملیات تعاقب و نفوذ در منطقه مورد نظر تا اینکه نتوانند جهت پشتیبانی خود اقدام کنند.

۲- استفاده از یگان‌های واکنش سریع (تشکیل گروه‌رزمی) جهت مقابله سریع با این گروه‌ها و با اجرای عملیات کمین توسط گروهان تکاور و مهندسی تیپ که نتوانند مواضع مستحکم و زمان کمتری جهت تله گذاری و ایجاد موانع و حتی اینکه زمانی برای کسب درآمد از منابع منطقه را داشته باشند.

چرخه جمع‌آوری، پردازش و انتشار اطلاعات را می‌توان با بکارگیری سیستم‌های جمع‌آوری الکترونیکی، پردازش رایانه‌ها و شبکه‌های انتقال داده‌ها، به شکل خودکار فعال نمود و نقش عوامل انسانی را به حداقل رسانده و هدف اصلی از این کار، کاهش زمان مطلع شدن فرمانده از وضعیت تاکتیکی جدید است. برای جلوگیری از ایجاد اختلال در کنترل سامانه کنترل فرماندهی موارد زیر را بایستی انجام داد:

۱- بکارگیری نیروهای ویژه در ضربه زدن به سامانه کنترل فرماندهی

۲- استفاده از توانایی‌های جنگ الکترونیک

۳- استفاده از آتش‌های دوردست غیرمستقیم تانک و توپخانه

فرمانده با کاربرد صحیح سیستم فرماندهی و کنترل، هرگونه عملیاتی را هدایت می‌نماید. این سامانه ابزاری است که با استفاده از آن فرماندهان عملاً رزم نموده و یا از جنگ پشتیبانی می‌کنند. فکر فرمانده در هر رده‌ای ابتدا متوجه سامانه رزمایش است بدین معنی که چگونه گروهان‌ها را در زمان و مکان معین برای آفند و یا پدافند متمرکز نماید. فرمانده (گروه رزمی تانک) برای کاربرد صحیح گروهان‌ها و عناصر مأمور، آن‌ها را به‌طور صحیح سازماندهی نموده و در اختیار فرماندهان گروهان‌ها یا تیم‌های گروهانی قرار می‌دهد.

در عملیات آفندی کلاسیک یگان‌های زرهی به خاطر غرش و سرو صدای رعب انگیز هنگام حرکت و روشن شدن وحشتناک هنگام تیراندازی، از بعد روانی برای دشمن ایجاد ترس، وحشت و برای نیروهای خودی ایجاد دلگرمی می‌کند، همچنین یگان‌های زرهی به خاطر حفاظت زرهی خوب و تحرک بالا می‌توانند با سرعت به هدف نزدیک و با قدرت آتش خود بر دشمن تلفات سنگینی را وارد کنند، همکاری با سایر رشته‌ها باعث موفقیت بیشتر در عملیات آفندی می‌شود، در جایی که زمین حرکت ادوات زرهی را متوقف می‌کند به عنوان یک مبدأ آتش بسیار قدرتمند در مواضع مناسب می‌تواند برای پشتیبانی آتش نیروهای پیاده نقش آفرینی کند، همچنین برای عملیات استفاده از موفقیت و محاصره نیروی ضعیف شده دشمن در عقبه، بخاطر تحرک بالا می‌توان استفاده مؤثری کرد، از تانک و یگان مهندسی برای تحکیم هدف با اجرای اقدامات تحکیم هدف، به راحتی می‌توان استفاده کرد.

فرماندهان نیروهای تک‌ور باید سعی نمایند با اتخاذ مانورهای مناسب، دشمن را وادار به تغییر وضعیت نموده و از مواضع تهیه شده خود بیرون کشانده و در موقعیت نامناسب قرار دهند و با بکارگیری تکنیک‌های مانور و اجرای آتشی هماهنگ شده از جمله آتش تهیه و آتش ضد آتشبار، فرماندهی و کنترل، حفظ سازمان و آرایش نیروها با دشمن مقابله نمایند و هر اندازه قدرت تفکر و تجسم حالات جنگ در یک فرمانده قوی‌تر باشد، احتمال موفقیت او نیز در اجرای مانور بیشتر خواهد بود

نتیجه گیری

در خصوص تبیین چگونگی اجرای عملیات کلاسیک تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری می‌توان گفت که ممکن است با شروع یک آفند هر کدام از انواع عملیات آفندی به دنبال یکدیگر و در جهت تکمیل مأموریت انجام گیرد یا اینکه بر حسب وضعیت پس و پیش شوند به هر حال جذر و مدهای میدان نبرد، راه‌ها و روزنه‌های زیادی را در مسیر عملیات آفندی قرار می‌دهد لیکن پیروزی از آن طرفی است که جسورانه و در عین حال با تدبیر و هوشیارانه وارد عمل شود.

بنابراین ذکر موارد زیر باعث بکارگیری بهتر تیپ مستقل زرهی در مقابله با گروه‌های تکفیری، تارشگری خواهد شد.

- ۱- فرماندهی و کنترل بایستی به صورت طرح ریزی تمرکزی و اجرای غیرتمرکزی باشد.
- ۲- پشتیبانی آتش به صورت منظم و نامنظم با حجم آتش بالا و اجرای پرده دود.
- ۳- ثبت تیر روی محورهای مواصلاتی باشد که معمولاً گروه‌های تکفیری، تارشگری متکی به محورهای مواصلاتی هستند.
- ۴- اتخاذ تصمیم‌گیری صحیح و بکار بردن صحیح یگان‌ها در مقابله با گروه‌های تکفیری.
- ۵- اجرای آتش متمرکز که باعث ازدیاد توان رزمی آفند کننده در زمان و مکان حیاتی می‌شوند
- ۶- با توجه به سرعت بالای گروه‌های تکفیری اجرای تک هماهنگ شده بایستی با توجه به سرعت در عملیات در نظر گرفته شود یعنی از سرعت بالای ادوات زرهی مثل تانک تی ۷۲ و نفربر بی‌ام پی ۲ به نحو مطلوب بهره برد.
- ۷- هرگز نباید به هنگام رزم شایستگی در رهبری را نادیده گرفت و فرماندهان با آرامش و اعتماد به نفس در هر موقعیتی برای پیشبرد مأموریت بهره‌برداری نمایند.
- ۸- تفویض اختیار فرمانده تا رده دسته انجام شود.
- ۹- ضربات پی‌درپی آفندی خود در قالب مانورهای مناسب و ماهرانه بر پیکر این گروه‌ها مثل تک هماهنگ شده و تعاقب و دنبال کردن تا نابودی آن‌ها
- ۱۰- سامانه‌های فرماندهی هر رده بایستی کاملاً متحرک بوده و در نزدیک‌ترین فاصله با عده‌های عمل کننده قرار داشته باشند.
- ۱۱- امنیت مخابرات در تمام مراحل تهیه، استفاده، ارسال، آموزش، ضروری می‌باشد.
- ۱۲- نقش توپخانه در بحث همکاری با نیروهای زمینی به همان سبک جنگ کلاسیک یعنی پشتیبانی آتش را با شدت و بسیار پر رنگ باید انجام دهد.

۱۳- محاصره سریع گروه‌های تکفیری، تارشگری با استفاده از سرعت بالای تانک‌ها و عملیات تعاقب و نفوذ در منطقه مورد نظر تا این‌که نتوانند جهت پشتیبانی خود اقدام کنند.

۱۴- استفاده از یگان‌های واکنش سریع (تشکیل گروه‌رزمی) جهت مقابله سریع با این گروه‌ها و با اجرای عملیات کمین توسط گروهان تکاور و مهندسی تیپ که نتوانند مواضع مستحکم و زمان کمتری جهت تله‌گذاری و ایجاد موانع و حتی این‌که زمانی برای کسب درآمد از منابع منطقه را داشته باشند.

پیشنهاد‌های اجرایی

الف) معاونت نیروی انسانی نزاچا: نیروی انسانی کیفی و کارآمد، مهم‌ترین رکن در نزاچا به حساب می‌آید. در شرایط حساس کنونی و تهدیدات بالفعل و بالقوه دشمنان انقلاب اسلامی و این مرز و بوم، معاونت نیروی انسانی جهت واگذاری نیروی انسانی مورد نیاز به تیپ‌های مستقل زرهی نزاچا اقدام نمایند.

ب) معاونت مهندسی نزاچا: نسبت به احداث مواضع فریبنده، تله‌های انفجاری در اطراف شهرهای مرزی که احتمال نفوذ گروه‌های تکفیری، تارشگری وجود دارد اقدام نمایند

پ) معاونت اطلاعات نزاچا: جهت کسب و در اختیار قراردادن اخبار و اطلاعات لازم در خصوص آخرین وضعیت و تاکتیک‌ها و تکنیک‌های گروه‌های تکفیری، تارشگری به تیپ‌های مستقل زرهی نزاچا.

ت) معاونت عملیات نزاچا: جهت هماهنگی و صدور دستورات عملیاتی و طرح‌های لازم، با تشکیل اتاق فکر راه‌های مقابله و تاکتیک‌های مناسب با گروه‌های تکفیری، تارشگری را تجزیه و تحلیل و نتایج را بصورت کاربردی تحت عنوان آیین‌نامه به یگان‌های عملیاتی ابلاغ نماید، نسبت به پیاده‌سازی نتایج و پیشنهاد‌های اجرایی، برگرفته شده از این پژوهش در یکی از رزمایش‌های الگو در سطح نزاچا در خصوص اجرای عملیات کلاسیک طرح‌ریزی لازم در جهت مقابله احتمالی با گروه‌های تکفیری، تارشگری اتخاذ و نسبت به بازخورگیری عملی اقدام نماید، معاونت عملیات تصویب کند، طرح‌ریزی‌های تمرکزی به دفعات توسط رده‌های بالاتر انجام، تا فرماندهی یگان زرهی به صورت غیرتمرکزی اجرا شود. و تفهیم شود که در وضعیت، یا نظام سلسله مراتبی، تصمیم‌گیری سخت است.

معاونت آما و پیش نزاچا: جهت پشتیبانی اقلام مختلف آمادی یگان‌ها اقدام نمایند، نسبت به ذخیره‌سازی آمادها در مناطق مختلف شهرهای مرزی که احتمال دست اندازی گروه‌های

تکفیری، تارشگری وجود دارد اقدام نمایند، نسبت به تجهیز نمودن یگان‌های زرهی به انواع سلاح‌های مدرن و خوروهای سبک و سریع با تحرک بالا

ث) معاونت تربیت و آموزش نزاچا: در خصوص برنامه‌های آموزش مرتبط با تاکتیک‌های مقابله با این گروهک‌ها و گنجاندن در ریشه برنامه یگان‌ها، ارائه آموزش‌های اجرای عملیات روانی در سطح وسیع و گسترده و همچنین عملیات مقابله با فعالیت‌های روانی گروه‌های تکفیری به کلیه کارکنان پایور و وظیفه نزاچا، شیوه تفویض اختیار به رده‌های مختلف فرماندهی را در رزمایش‌ها مورد تمرین و ارزیابی قرار دهند، نسبت به مزید نمودن نتایج و پیشنهادهای اجرایی برگرفته شده از این پژوهش در متون آموزشی یگان‌های زرهی اقدام نمائید، ارائه آموزش‌های ویژه رزم در مناطق شهری و گنجاندن در ریشه برنامه تفضیلی یگان‌ها.

ج) معاونت جهاد خودکفایی نزاچا: نسبت به تجهیز تانک‌ها و ادوات زرهی به تجهیزات شناسایی تهدیدها و هوشمند نمودن آن‌ها به فن‌آوری‌های بومی اقدام نمایند.

منابع

- دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا، (۱۳۹۰) آیین نامه متجاوز، انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا.
- ابراهیمی، نبی‌اله (۱۳۹۲)، نوسلفی‌گری و جهانی شدن امنیت خاورمیانه، تهران، انتشارات پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- رستمی، محمود (۱۳۸۶)، فرهنگ واژه‌های نظامی، تهران، انتشارات ایران سبز
- گروه آموزش تاکتیک مرکز آموزش زرهی شیراز (۱۳۷۸) شناسایی رسته زرهی، شیراز، انتشارات مرکز آموزش زرهی.
- بی‌نا (۱۳۸۹) عملیات زرهی، جلد اول و دوم، شیراز، انتشارات دانشکده زرهی.
- دمشقی، ابن‌کثیر (۱۳۹۳)، جریان‌شناسی سلفیت تکفیری و آثار و پیامدهای آن بر امنیت جمهوری اسلامی ایران، فصلنامه راهبردی، سال دوازدهم، شماره چهارم.
- بی‌نا (۱۳۷۸) دانستنی‌های زرهی، شیراز، انتشارات دانشکده زرهی شیراز.
- فرمانیان، علی (۱۳۹۳)، به کوشش محسن افضل آبادی، جریان شناسی سلفی‌گری معاصر، قم، انتشارات مرکز فقهی ائمه اطهار (ع).
- بی‌نا (۱۳۹۴) دستور رزمی مقابله با تروریسم و شورش، تهران، انتشارات نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران.

- هوشنگی، حسین و پاکتچی، احمد (۱۳۹۰)، بنیادگرایی و سلفیه، تهران، انتشارات، دانشگاه امام صادق (ع).
- علیزاده موسوی، حسین (۱۳۹۳)، جریان شناسی وهابیت، قم، انتشارات مرکز فقهی ائمه اطهار (ع).
- بی‌نا (۱۳۹۳) فتنه داعش علل و عوامل شکل‌گیری و پیامدهای آن، تهران، معاونت سیاسی سازمان عقیدتی سیاسی ناجا.
- سبحانی، جعفر (۱۳۹۰)، وهابیت، مبانی فکری و کارنامه عملی، قم، انتشارات مؤسسه امام صادق (ع).
- سمیعی‌اصفهان‌ی، علیرضا (۱۳۹۴)، گروهک‌های تکفیری و راه‌کارهای ثبات‌بخش دولت سوریه و عراق
- پورحسن، ناصر (۱۳۹۳)، جریان تکفیری، محصول واکنش نظام سلطه به بیداری اسلامی، فصلنامه مطالعات سیاسی، شماره ۲۴.
- معین وزیری، نصرت اله (۱۳۷۹)، آیین نامه عملیات، جلد یکم، تهران، انتشارات دانشگاه فرماندهی و ستاد آجا.